

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΙΕ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ: Της Παρασκευής 17 Μαΐου 2013 ώρα 11.00 π.μ.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Παρασκευή 17-5-2013

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΠΕΡΩΤΗΣΗ

**Προς τους Υπουργούς Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής,
Εσωτερικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών,
Μεταφορών και Δικτύων.**

ΕΠΕΡΩΤΩΝΤΕΣ

1. ΧΑΡΑ ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ	20. ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΑΣ
2. ΣΟΦΙΑ ΣΑΚΟΡΑΦΑ	21. ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΛΑΡΗ
3. ΗΡΩ ΔΙΩΤΗ	22. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΥΡΙΑΚΑΚΗΣ
4. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ	23. ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
5. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΤΖΑΣ	24. ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ
6. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΣ	25. ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ
7. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ	26. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΑΚΗΣ
8. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ	27. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
9. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ	28. ΜΑΡΙΑ ΔΙΑΚΑΚΗ
10. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΥΤΣΗΣ	29. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥΛΗΣ
11. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ	30. ΕΙΡΗΝΗ (ΡΕΝΑ) ΔΟΥΡΟΥ
12. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ	31. ΑΪΧΑΝ ΚΑΡΑ ΓΙΟΥΣΟΥΦ
13. ΕΥΣΤΑΘΙΑ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ-ΣΑΛΤΑΡΗ	32. ΜΙΧΑΗΛ ΚΡΙΤΣΩΤΑΚΗΣ
14. ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΑΘΑΣ	33. ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΔΡΙΤΣΕΛΗ
15. ΕΥΓΕΝΙΑ ΟΥΖΟΥΝΙΔΟΥ	34. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΔΕΛΑΣ
16. ΕΙΡΗΝΗ ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ	35. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ
17. ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΣΤΑΜΠΟΥΛΗ	36. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ
18. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ	37. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ
19. ΜΑΡΙΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ	

Θέμα: Διαχείριση Απορριμμάτων

Σήμερα, περισσότερο από ποτέ άλλοτε, η διαφύλαξη του περιβαλλοντικού πλούτου και των φυσικών πόρων, σε συνδυασμό με την εξορθολογισμένη διαχείρισή τους και με κύριο άξονα τον αναντικατάστατο ρόλο του Δημόσιου Τομέα, μπορεί να είναι ο βασικότερος παράγοντας για αναπτυξιακά μέτρα και να αποτελεί την ραχοκοκαλιά μιας βιώσιμης ανάπτυξης και το πλαίσιο αναφοράς μιας ανθρωποκεντρικής οικονομίας.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται η διαχείριση απορριμμάτων, από τη φύση της δημόσια υπόθεση. Είναι σημαντικό η Πολιτεία τόσο σε κεντρικό- κυβερνητικό, όσο και σε αυτοδιδικητικό επίπεδο, να καθορίσει εκείνες τις πολιτικές, με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος, που θα λαμβάνουν υπόψη τους και θα αξιοποιούν τα ιδιαίτερα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, που θα αναγνωρίζουν ρόλο και λόγο στις τοπικές κοινωνίες, θα δημιουργούν προϋποθέσεις ανάπτυξης επ΄ ωφελεία του κοινωνικού

συνόλου στηρίζοντας τις εγχώριες παραγωγικές δυνάμεις, θα δημιουργούν θέσεις εργασίας και δεν θα συνεπάγονται πρόσθετα οικονομικά βάρη στον πολίτη.

Οι πολιτικές που ακολουθήθηκαν στη διαχείριση απορριμμάτων όλα αυτά τα χρόνια από τις κυβερνήσεις Ν.Δ. και ΠΑΣΟΚ, που επικράτησαν και επικρατούν στην χώρα μας, είναι κοντόφθαλμες, ευκαιριακές, αποκλείουν τον κοινωνικό έλεγχο και τη συμμετοχή των πολιτών και οι σχεδιασμοί δεν έγιναν με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος και του δημόσιου συμφέροντος αλλά έγιναν με βάση μικροκομματικές σκοπιμότητες και υπολογισμούς που καθοδηγήθηκαν από εργολαβικά συμφέροντα.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να περάσει η χώρα τα εξής στάδια στη «διαχείριση» των απορριμμάτων:

α) Παράνομες χωματερές – (Χώροι Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων- ΧΑΔΑ)

Η ταφή σε παράνομες χωματερές έχει ρυπάνει σημαντικά τα εδάφη, τον υδροφόρο ορίζοντα, ενώ προκάλεσε την έκλυση τεράστιων ποσοτήτων αερίων (μεθάνιο, διοξείδιο του άνθρακα κλπ) στην ατμόσφαιρα. Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται το φαινόμενο του θερμοκηπίου, σε μια εποχή που η κλιματική αλλαγή επελαύνει, ενώ η αυτανάφλεξη των απορριμμάτων στους χώρους αυτούς, ευθύνεται για την επιβάρυνση της ατμόσφαιρας με τοξικά αέρια και την πρόκληση πυρκαγιών. Επιπλέον, αναφέρουμε το σοβαρό ζήτημα της διαχείρισης των επικινδύνων αποβλήτων, σημειώνοντας ιδιαίτερα αφενός την ανεξέλεγκτη απόρριψή τους σε ευαίσθητα οικοσυστήματα και αφετέρου την επιμόλυνση των αστικών στερεών αποβλήτων (ΑΣΑ) σε πολλές περιοχές, από επικίνδυνα και τοξικά απόβλητα βιομηχανιών, βιοτεχνιών και νοσηλευτικών μονάδων.

Η χρήση των ανεξέλεγκτων χωματερών (ΧΑΔΑ), πολλές από τις οποίες βρίσκονται ακόμα σε λειτουργία, εκτός από την ρύπανση και υποβάθμιση του περιβάλλοντος, έχει ως αποτέλεσμα την καταδίκη της Ελλάδας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο και την επιβολή προστίμων.

Συνοδός στις παραπάνω επιλογές ήταν πάντα η άρνηση της πολιτείας να υποστηρίξει ουσιαστικές πολιτικές πρόληψης, μείωσης της παραγωγής των απορριμμάτων, ανακύκλωσης με χωριστή διαλογή στην πηγή και κομποστοποίησης των βιοαποικοδομήσιμων υλικών.

β) Η Επιλογή της «έσχατης και πλέον ακατάλληλης λύση για την διαχείριση των απορριμμάτων»

Υπό την πίεση της εκρηκτικής κατάστασης που δημιουργήθηκε με τους ΧΑΔΑ και τις τραγικές παραβιάσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, η διαχείριση των απορριμμάτων που επιβλήθηκε μέσα από τους νομαρχιακούς και στη συνέχεια Περιφερειακούς Σχεδιασμούς, βασίστηκε στις απαιτήσεις των εργολάβων για την δημιουργία δεκάδων ΧΥΤΑ/Υ, απορρίπτοντας ουσιαστικά τις κατευθύνσεις αλλά και την εμπειρία πολλών χωρών της ΕΕ που κατέδειξε ότι στην κορυφή της ιεραρχίας των τρόπων διαχείρισης απορριμμάτων βρίσκεται η πρόληψη και ακολουθούν η επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, ανάκτηση και τέλος η διάθεση.

Με αυτές τις πολιτικές φτάσαμε στο επίπεδο να κατασπαταλήσουμε εκατομμύρια κοινοτικών και εθνικών πόρων, να «φυτεύουμε» νέους ΧΥΤΑ/Υ ανεβάζοντας τους τζίρους των εργολάβων αλλά προκαλώντας τεράστια κοινωνικά και περιβαλλοντικά προβλήματα, αφού η λειτουργία ακόμη και αυτών των ΧΥΤΑ πλειστάκις έχει καταγγελλεί για παραβιάσεις των προδιαγραφών.

Αποτέλεσμα της πολιτικής αυτής είναι ο υποβιβασμός του σχεδιασμού σε κατάλογο έργων προς χρηματοδότηση, ερήμην των πολιτών, χωρίς να επιλέγονται οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνολογικές επιλογές, με αποσπασματική θεώρηση του ζητήματος και απουσία διαδικασιών ελέγχου και αξιολόγησης των οικονομικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων του συστήματος διαχείρισης.

Αυτό που εξυπηρέτησαν τα σχέδια διαχείρισης στερεών αποβλήτων όπως εφαρμόστηκαν ήταν η κατασπατάληση των εγχώριων και κοινοτικών κονδυλίων προς όφελος εργολαβικών επιχειρήσεων, και η δρομολόγηση της εκχώρησης των δημόσιων υποδομών και πόρων σε επιχειρηματικά συμφέροντα. Στήθηκε μια τεραστίων διαστάσεων επιχείρηση κερδοσκοπίας σε βάρος του ελληνικού λαού και του περιβάλλοντος.

Ένα μεγάλο κεφάλαιο του απαράδεκτου τρόπου διαχείρισης των απορριμμάτων στην Ελλάδα, περιλαμβάνει και ο τρόπος που υλοποιήθηκαν αυτά τα έργα.

Σειρά κυβερνήσεων αγνόησαν τις φωνές των τοπικών κοινωνιών και τον περιβαλλοντικών οργανώσεων, κατέστειλαν τα κινήματα σε πολλές περιπτώσεις όπως πχ στην Κερατέα, στο Γραμματικό, στη Λευκίμμη και στην Ευκαρπία και παρουσίασαν και υλοποίησαν έργα που είχαν πρόδηλα σφάλματα στην μελέτη και την κατασκευή τους. Εγκρίθηκαν έργα που βασίστηκαν σε μελέτες copy-paste, αδιαφορώντας για τις ουσιαστικές προϋποθέσεις που θέτει η ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία για την μελέτη και την χωροθέτηση έργων διάθεσης των απορριμμάτων, κατασκευάστηκαν έργα ΧΥΤΑ χωρίς να γίνουν ούτε καν γεωτρήσεις για την διαπίστωση του βάθους του υδροφόρου ορίζοντα, χωροθετήθηκαν πάνω σε ρέματα και σεισμικά ρήγματα, παρουσίασαν πληθώρα κατασκευαστικών λαθών και δεν πληρούσαν καν τους στοιχειώδεις περιβαλλοντικούς όρους.

Επισημαίνουμε μερικές μόνο κραυγαλέες περιπτώσεις επικίνδυνων χωροθετήσεων ΧΥΤΑ/Υ:

1. ΧΥΤΑ Ζακύνθου- Λαγανάς: Τοξικά απόβλητα ρύπαναν τη θαλάσσια περιοχή του Εθνικού Πάρκου Ζακύνθου, περιοχή που επωάζουν τα αυγά τους οι χελώνες καρέτα- καρέτα. Η Ελλάδα βρίσκεται ήδη ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

2. ΧΥΤΑ Δυτικής Σάμου: χτίστηκε σε ακατάλληλο έδαφος – διακοπή λειτουργίας λόγω καθίζησης του εδάφους. Οι υποτιθέμενοι μελετητές δεν πονηρεύτηκαν καν από το γεγονός ότι η περιοχή ονομάζεται «Βυθίσματα».

3. ΧΥΤΑ Γραμματικού: Το πόρισμα των Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, της αρμόδιας υπηρεσίας, αποδεικνύει ότι ο ΧΥΤΑ χωροθετείται και κατασκευάζεται πάνω σε ρέμα και πάνω σε σεισμικό ρήγμα, πράγμα που απαγορεύεται σαφώς από τον νόμο. Είναι εξοργιστικό ότι με διάφορα τεχνάσματα εμποδίζεται η πραγματοποίηση γεωτρήσης που θα έπρεπε να είχε γίνει για να διαπιστωθεί το βάθος του υδροφόρου ορίζοντα. Είναι εγκληματικό ότι παρά τις επίσημες αποκαλύψεις και τους κινδύνους που εγκυμονούνται για ολόκληρο τον Ευβοϊκό και την ευρύτερη περιοχή του Μαραθώνα, τα έργα συνεχίζονται.

4. ΧΥΤΑ Λευκίμμης: Κατά τις εργασίες κατασκευής ο χώρος πλημμύρισε με καθαρό και γλυκό νερό και σχηματίστηκε λίμνη όπου μπορούσε να πλεύσει βάρκα, ενώ η ΜΠΕ δεν έκανε καμία σχετική αναφορά! Το Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΙΓΜΕ) πραγματοποίησε πραγματογνωμοσύνη που αποδεικνύει ότι πρόκειται για υδροφόρο ορίζοντα που επικοινωνεί με το σύνολο των κοντινών σημείων υδροληψίας, και συμπε-

ραίνει ότι η θέση αυτή εγκυμονεί κίνδυνο για την τροφική αλυσίδα.

5. ΧΥΤΑ Μαυρορράχης: Έχει αποκαλυφθεί ότι ρέμα διέρχεται μέσα από τον χώρο του ΧΥΤΑ και φυσικά μόλυνεται. Υπάρχουν σημαντικές ενδείξεις ότι τα τοξικά απόβλητα καταλήγουν, στην ξερή πια, λίμνη Κορώνεια.

Γ) Τί προωθείται σήμερα από την κυβέρνηση και γιατί και πάλι δεν δίνεται βιώσιμη λύση προς το συμφέρον του λαού

Σήμερα, με την επίκληση του αδιεξόδου στο θέμα της διαχείρισης των απορριμμάτων που η ίδια δημιούργησε, η κυβέρνηση προχωρεί με επείγουσες διαδικασίες σε εθνικό επίπεδο, το σχέδιο ιδιωτικών επενδύσεων υπό τη μορφή των Συμπράξεων Δημόσιου - Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) μετά από διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου για την επεξεργασία σύμμεικτων απορριμμάτων σε κεντρικές μονάδες εισαγόμενης τεχνολογίας με σκοπό την ενεργειακή αξιοποίηση, ανοίγοντας το δρόμο και στην καύση.

Και όλα αυτά την ώρα που ακόμη και η πρόσφατη Έκθεση με αριθμό 20 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για το 2012 θέτει σε αμφισβήτηση τη χρηματοδότηση υποδομών επεξεργασίας σύμμεικτων απορριμμάτων.

Εφαρμόζονται οι παρωχημένοι σχεδιασμοί του 2003-2006 που καταρτίστηκαν ερήμην των πολιτών και των τοπικών κοινωνιών, δεσμεύονται πολύτιμοι οικονομικοί πόροι υπέρ των μεγάλων επιχειρηματικών συμφερόντων για εισαγόμενες τεχνολογίες, υποσκάπτεται η πρόληψη και η διαλογή στη πηγή και η ανάπτυξη του εγχώριου παραγωγικού δυναμικού.

Σε κάθε περίπτωση, δεν μπορεί να διαφύγει της προσοχής μας ότι προωθούνται τεχνολογίες καύσης και μάλιστα αμφίβολης αντιρρυπαντικής τεχνολογίας, που έχουν σοβαρά μειονεκτήματα. Πρόκειται για ιδιαίτερα ακριβή μέθοδο, (απαιτεί μεγάλο πάγιο κόστος), παράγει τέφρα, που είναι επικίνδυνο απόβλητο και απαιτεί ειδικό χειρισμό, καθώς και δύσκολα, ακριβά και με αμφίβολης αποτελεσματικότητας διαχειρίσιμους αέριους ρύπους (σωματίδια, οξείδια του αζώτου και του θείου, διοξίνες κλπ).

Συγκεκριμένα επιχειρηματικά συμφέροντα έχουν ήδη εξασφαλίσει άδειες της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) για παραγωγή ενέργειας από βιομάζα, ακόμα και με εισαγωγή απορριμμάτων (περίπτωση μονάδας στον Βόλο).

Η επεξεργασία σύμμεικτων απορριμμάτων, τουλάχιστον με τις τεχνολογίες που καταγράφονται στα ΠΕΣΔΑ και θεωρητικά έχουν προβάδισμα, οδηγεί στην παραγωγή SRF και RDF που προβλέπεται να χρησιμοποιηθούν σε μονάδες καύσης.

Την ίδια ώρα η συγκυβέρνηση ανακοινώνει μέσω του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κлиматικής Αλλαγής κ. Καλαφάτη, προέδρου της διυπουργικής επιτροπής για την εφαρμογή του σχεδιασμού διαχείρισης των αποβλήτων, ότι "η αναθεώρηση του εθνικού σχεδιασμού θα γίνει μέσα στους επόμενους λίγους μήνες", ενώ εκτίμησε ότι "στους επόμενους έξι μήνες θα είναι σε προχωρημένο στάδιο και το πρόγραμμα πρόληψης αποβλήτων".

Με άλλα λόγια, προκειμένου να υπηρετηθούν - άμεσα πλέον - τα κέρδη των ομίλων του κλάδου, τόσο της καύσης όσο και της "ανακύκλωσης" των σύμμεικτων απορριμμάτων, επιβάλλεται για τα επόμενα 27 χρόνια η εφαρμογή ενός σφόδρα αντιλαϊκού, αντιπεριβαλλοντικού κε-

ντρικού σχεδιασμού, η αναθεώρηση του οποίου - ύστερα από μακρόχρονη επεξεργασία αλλά και κωλυσιεργία - θα έχει ολοκληρωθεί σε λίγους μήνες! **Μεθοδεύεται δηλαδή η εκπόνηση Εθνικού σχεδίου πρόληψης απορριμμάτων, η Αναθεώρηση του Εθνικού Σχεδιασμού διαχείρισης, η Αναθεώρηση των περιφερειακών σχεδιασμών και οι στρατηγικές μελέτες επιπτώσεων των σχεδιασμών ΟΧΙ ΠΡΙΝ αλλά ΜΕΤΑ την ολοκλήρωση των διαγωνισμών, για να νομιμοποιηθούν εκ των υστέρων οι όποιες επιλογές.**

Χωρίς να θεωρούμε ήσσανος σημασίας το όλο ζήτημα των ΠΕΣΔΑ (Περιφερειακών, Σχεδίων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων) - Χωροθετήσεων, κάτι που έχουμε καταγγείλει και μέσα στη Βουλή, με την παρούσα επερώτηση εστιάζουμε στο κυβερνητικό σχέδιο για τις ΣΔΙΤ, το οποίο **χαρακτηρίζουμε ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΣΚΑΝΔΑΛΟ.**

Όπως είναι γνωστό, είναι σε εξέλιξη 12 Διαγωνισμοί για τις Συμπράξεις Δημόσιου Ιδιωτικού Τομέα στη διαχείριση απορριμμάτων, προεκτιμώμενου συνολικού προϋπολογισμού 2,1 δις ευρώ σε τιμές 2012: Δυτική Μακεδονία, Πελοπόννησος, Αιτωλοακαρνανία, Σέρρες, Ηλεία, Αχαΐα, τέσσερις (4) διαγωνισμοί στην Αττική και οι πρόσφατα ενταχθέντες στις ΣΔΙΤ για την Ήπειρο και Κέρκυρα.

Αντικείμενο αυτών των συμπράξεων διάρκειας κατ' αρχήν 27 χρόνων είναι η μελέτη, κατασκευή, τεχνική λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση των Μονάδων Επεξεργασίας Απορριμμάτων (ΜΕΑ), με σκοπό την ενεργειακή αξιοποίηση, **ενώ όλες προβλέπεται να υποδέχονται σύμμεικτα απορρίμματα.**

Στο κυβερνητικό σχέδιο για τις ΣΔΙΤ και με τη μέθοδο του ανταγωνιστικού διαλόγου, ρυθμιστής είναι ο επενδυτής και ως προς τη μέθοδο διαχείρισης (σε κάποιες περιπτώσεις, όπως στην Πελοπόννησο, ο «επενδυτής» είναι αυτός που αναλαμβάνει τον αριθμό και τη χωροθέτηση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας και διάθεσης). Παραδίδεται στα χέρια των επενδυτών όλο το σύστημα διαχείρισης απορριμμάτων, από την αποκομίδα, έως την τελική διάθεση και με την εγγύηση του κράτους (για τα λεγόμενα επενδυτικά ρίσκα). Παραδίδεται συγκεκριμένη ποσότητα απορριμμάτων για την τροφοδοσία των μονάδων, εγγυημένη χρηματοδότηση του κόστους λειτουργίας απευθείας μέσα από το ΠΔΕ, εγγυημένη διάθεση των προϊόντων, εγγυημένη απορρόφηση της ενέργειας και επιδότησή της ως ΑΠΕ και τέλος, εξασφάλιση των Χώρων Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ) από το κράτος.

Ως αποκαλυπτική των προθέσεων της κυβέρνησης να εξασφαλίσει την κερδοφορία των επιχειρηματιών απέναντι ακόμη και στις εγγενείς αβεβαιότητες όπως η μεταβολή της ποσότητας και σύνθεσης των απορριμμάτων αλλά ακόμη και η περίπτωση μελλοντικής μεταβολής των απαιτήσεων της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας, αναφέρουμε ότι στους διαγωνισμούς για τις ΣΔΙΤ:

- οι προδιαγραφές αποτελέσματος και οι τεχνικές, χρηματο-οικονομικές και νομικές πτυχές των συμπράξεων είναι αντικείμενο διαπραγμάτευσης με τους επενδυτές.

- οι πληρωμές διαθεσιμότητας προς τον Ανάδοχο, δηλαδή τα τέλη χρήσης, θα καταβάλλονται μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), ενώ οι αντίστοιχοι δήμοι θα υφίστανται αντίστοιχη παρακράτηση των πόρων που έχουν λαμβάνειν ετησίως από το Δημόσιο.

- "Η κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση των υποδομών του Έργου πρέπει αποδεδειγμένα να καλύπτουν τους στόχους που τάσσουν οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις της Νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ..."

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση, αν τελικά αποφύγει τον απόλυτο αφανισμό, μετατρέπεται σε εργαλείο εφαρμογής αυτής της πολιτικής. Μιλάμε ουσιαστικά για Τοπική Αυτοδιοίκηση-εισπρακτικό μηχανισμό στην υπηρεσία επιχειρηματικών συμφερόντων, που ετοιμάζονται να λεηλατήσουν το δημόσιο πλούτο και τα λαϊκά εισοδήματα και με τη διαχείριση των απορριμμάτων, εκτοξεύοντας στα ύψη τα δημοτικά τέλη.

Δεν είναι λοιπόν τυχαίο που όλοι αυτοί οι διαγωνισμοί για τις ΣΔΙΤ και ειδικότερα η επίμαχη φάση του Ανταγωνιστικού Διαλόγου, που οδηγεί στη επιλογή αναδόχου-επενδυτή, γίνονται σε καθεστώς απόλυτης και αδιαφανούς εποπτείας από την κυβέρνηση, μέσω της Ειδικής Γραμματείας ΣΔΙΤ και του αρμόδιου Υπουργού και χωρίς ουσιαστική συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Δ. Οι επιλογές που προωθεί η κυβέρνηση δεν αποτελούν λύση περιβαλλοντικά και οικονομικά ορθή και είναι σε βάρος των τοπικών κοινωνιών.

Η εφαρμογή αυτού του σχεδίου για κεντρικές ΜΕΑ εισαγόμενης τεχνολογίας για την επεξεργασία σύμμεικτων απορριμμάτων με σκοπό την ενεργειακή αξιοποίηση υποσκάπτει τις δράσεις ανακύκλωσης σε τοπικό επίπεδο και αυτό έχει κόστος, που δεν είναι μόνο περιβαλλοντικό. Έχει κοινωνικό και οικονομικό κόστος, από την στιγμή που εμποδίζει την ανάπτυξη δραστηριοτήτων φιλικών στο περιβάλλον, μικρής και μεσαίας κλίμακας, ήπιας τεχνολογίας, που θα μπορούσαν να συμβάλουν με δημιουργία θέσεων εργασίας και αξιοποίησης του εγχώριου δυναμικού.

Οι επιλογές που προωθεί η κυβέρνηση δεν αποτελούν λύση γιατί αν η διαλογή γίνονταν στην πηγή από τα νοικοκυριά όπως γίνεται σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες το κόστος της διαχείρισης θα ήταν πολύ μικρότερο. Τα ανακυκλωμένα υλικά θα αποτελούσαν πόρο για τις τοπικές κοινωνίες και δεν θα υπήρχε ανάμιξη των ανακυκλώσιμων υλικών με τα βιοαποικοδομήσιμα υλικά. Ποιο θα ήταν το μειονέκτημα αν εφαρμόζονταν αυτό; Θα ήταν προς όφελος των πολιτών και του περιβάλλοντος αλλά θα κατέστρεφε τα σχέδια για υπερκέρδη των ιδιωτών από τα απορρίμματα.

Όλα τα παραπάνω τα έχουμε εκφράσει πολλάκις, κι εμείς και περιβαλλοντικές οργανώσεις. Τώρα έρχονται να προστεθούν και στοιχεία από το **Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο**, το οποίο στην έκθεσή του ν.20 τονίζει ότι:

«Τα κράτη μέλη οφείλουν: να εστιάσουν στις υποδομές διαχείρισης αποβλήτων που επεξεργάζονται απόβλητα διαχωρισμένα στην πηγή»

«Οι εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων που λάμβαναν αδιαχώριστα απόβλητα είχαν μειωμένες επιδόσεις ενώ πετυχημένες κρίνονται οι εγκαταστάσεις οι οποίες είχαν σχεδιαστεί για τη συλλογή απορριμμάτων συσκευασίας (και σε ορισμένες περιπτώσεις χαρτιού και γυαλιού) διαχωρισμένων στην πηγή από τα νοικοκυριά».

«Για τις εγκαταστάσεις λιπασματοποίησης: η ποιότητα των προϊόντων λιπασματοποίησης που παράγονταν ήταν κατώτερη των στόχων που είχαν τεθεί στις αιτήσεις, ιδίως όταν προέρχονταν από μεικτά απόβλητα, ως αποτέλεσμα της υψηλής περιεκτικότητας σε βαρέα μέταλλα, λόγω της οποίας περιοριζόταν η καταλληλότητά τους για άλλες χρήσεις, όπως για τη γεωργία».

Εν κατακλείδι, αφού οι προηγούμενες κυβερνήσεις ακολουθήσαν καταστροφικές πολιτικές στο μεγάλο θέμα της διαχείρισης των απορριμμάτων, σήμερα η τρικομματική συγκυβέρνηση, υιοθετώντας παρωχημένους σχεδιασμούς προηγούμενων ετών, επιβάλλει σε εθνικό επίπεδο τις ΣΔΙΤ με τη διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου για την εγκατάσταση **εισαγόμενης τεχνολογίας μονάδων μεγάλης κλίμακας, με σκοπό την παραγωγή ενέργειας**, ανοίγοντας έτσι το δρόμο στην καύση σύμμεικτων απορριμμάτων, και ακυρώνοντας το δημόσιο χαρακτήρα της διαχείρισης των απορριμμάτων.

Στον αντίποδα λοιπόν αυτής της πολιτικής που προωθεί η κυβέρνηση και που υπόσχεται επενδύσεις και ανάπτυξη πάνω στα ερείπια της κοινωνίας και της φύσης, ο ΣΥΡΙΖΑ-ΕΚΜ έχει καταθέσει ολοκληρωμένη πρόταση διαχείρισης των απορριμμάτων. Μια πρόταση σύγχρονη και φιλική στο περιβάλλον με άξονες προτεραιότητας την αποκέντρωση των δραστηριοτήτων, τη μικρή κλίμακα, την ενθάρρυνση της κοινωνικής συμμετοχής, την αξιοποίηση του εγχώριου παραγωγικού δυναμικού και τη διατήρηση του δημόσιου χαρακτήρα στη διαχείριση των απορριμμάτων.

Μια πολιτική, που συνεκτιμά και αξιοποιεί τα ιδιαίτερα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, αναγνωρίζει ρόλο και λόγο στις τοπικές κοινωνίες, δημιουργεί προϋποθέσεις ανάπτυξης σε όφελος του κοινωνικού συνόλου, δημιουργεί θέσεις εργασίας και δεν συνεπάγεται πρόσθετα οικονομικά βάρη για τους πολίτες. **Μια πρόταση κοινωνικής συμμετοχής, όπου τα οφέλη ανταποδίδονται στην κοινωνία και όχι σε επιχειρηματικά συμφέροντα.**

Με βάση τα παραπάνω,

Επερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

- Υποστηρίζουν το δημόσιο χαρακτήρα της διαχείρισης των απορριμμάτων με κοινωνικό έλεγχο και διασφάλιση των θέσεων εργασίας για την προστασία του περιβάλλοντος, της δημόσιας υγείας και των συμφερόντων του λαού;

- Γιατί η Κυβέρνηση προχωρά όλες τις διαδικασίες των ΣΔΙΤ χωρίς να έχει προηγηθεί η Αναθεώρηση του Εθνικού Σχεδίου, η Αναθεώρηση των Περιφερειακών Σχεδιασμών και η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων με διαδικασίες δημόσιας διαβούλευσης, αποδεικνύοντας στη πράξη ότι ο μόνος στόχος είναι η ικανοποίηση προελημμένων αποφάσεων;

- Στις προβλεπόμενες ΣΔΙΤ οι τεχνικές, χρηματοοικονομικές και νομικές πτυχές της διαχείρισης των απορριμμάτων είναι αντικείμενο διαπραγμάτευσης και μέρος της προσφοράς των επενδυτών. Ποια είναι η θέση της κυβέρνησης, ποιους όρους προτίθεται να επιβάλει και τι μέτρα προτίθεται να πάρει για να αποτρέψει τη δημιουργία ολιγοπωλιακών συνθηκών και μάλιστα με ορίζοντα τριακονταετίας σε βάρος του λαού και του δημοσίου συμφέροντος;

- Στις ΣΔΙΤ ο **Ανάδοχος** της κάθε Μονάδας Επεξεργασίας Απορριμμάτων (ΜΕΑ) **θα αμείβεται για την ποσότητα των Αστικών Στερεών Αποβλήτων (ΑΣΑ)** που θα διαχειρίζεται σύμφωνα με το τέλος χρήσης ανά τόνο απορριμμάτων όπως αυτό θα καθοριστεί στα πλαίσια του ανταγωνιστικού διαλόγου. Η προβλεπόμενη, λόγω της κρίσης ή/και της εφαρμογής δράσεων ανακύκλωσης, μείωση της παραγωγής των απορριμμάτων στις εξυπηρετούμενες περιοχές συνεπάγεται σταδιακή αύξηση του αναλογούντος τέλους χρήσης ανά τόνο απορριμμάτων ε-

κάστης ΜΕΑ. Ποια είναι η θέση της κυβέρνησης και ποιους όρους προτίθεται να επιβάλει για να προστατέψει τους πολίτες και τους ΟΤΑ από την οικονομική επιβάρυνση και να διασφαλίσει την λειτουργία των υποδομών σε όφελος των πολιτών και του δημοσίου συμφέροντος;

- Ποια είναι η θέση της κυβέρνησης, εγκρίνει την εισαγωγή απορριμμάτων προς επεξεργασία στις ΜΕΑ από άλλες χώρες; Εγκρίνει την διαπεριφερειακή μεταφορά απορριμμάτων προς τις ΜΕΑ;

- Τι προτίθενται να πράξουν για την τήρηση των συστάσεων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου ειδικότερα σε σχέση με την μη εφαρμογή σχεδίων επεξεργασίας σύμμεικτων απορριμμάτων; Ποια είναι η θέση της κυβέρνησης, ποιους όρους προτίθεται να επιβάλει και τι μέτρα προτίθεται να πάρει για να μη επιβαρυνθούν οι πολίτες το κόστος της μειωμένης απόδοσης των σχεδίων επεξεργασίας σύμμεικτων απορριμμάτων που προβλέπονται με τις ΣΔΙΤ; Προτίθεται να εστιάσει «στις υποδομές διαχείρισης αποβλήτων που επεξεργάζονται από βλητα διαχωρισμένα στην πηγή»;

- Με δεδομένο ότι ο σχεδιασμός που γίνεται από την κυβέρνηση αποκλείει την διαλογή στην πηγή και δίνει κίνητρο στους «ιδιώτες» στην λογική «περισσότερα απορρίμματα- περισσότερα κέρδη», πως προτίθεται να εξασφαλίσει τη δέσμευση της χώρας που προκύπτει από το

κοινοτικό δίκαιο α) για πρόληψη δημιουργίας απορριμμάτων και μείωση της ποσότητας τους; β) για μείωση της ταφής βιοαποικοδομήσιμων υλικών, στόχος που χάθηκε το 2010 και με μαθηματική ακρίβεια αναμένεται χαθεί για το 2013 και το 2020; γ) για καθιέρωση έως το 2015 χωριστής συλλογής τουλάχιστον για τα ακόλουθα: χαρτί, μέταλλο, πλαστικό και γυαλί και ως το 2020 να έχει αυξησει κατά 50% την ανακύκλωση αυτών των υλικών; Τι θα πράξει άμεσα η κυβέρνηση για να επιτύχει αυτούς τους στόχους;

- Τι προτίθεται να πράξει η Κυβέρνηση για το απαράδεκτο επίπεδο των μελετών που εγκρίνονται για την χωροθέτηση έργων ΧΥΤΑ/Υ – ΟΕΔΑ; Τι θα πράξει για έργα ΧΥΤΑ/Υ που λόγω αστοχίας μελετών ή κατασκευών, έχουν καταπέσει ή απειλούν την περιβαλλοντική ισορροπία της περιοχής τους;

- Τι προτίθεται να πράξει η κυβέρνηση ώστε να αποκατασταθεί η διαφάνεια και συμμετοχή στη λήψη των αποφάσεων και να διασφαλισθεί ο θεσμικός ρόλος και οι αρμοδιότητες των ΟΤΑ στις διαδικασίες των ΣΔΙΤ, που εξελίσσονται;

- Προτίθεται η κυβέρνηση να επανεξετάσει την όλη διαδικασία διαχείρισης απορριμμάτων μέσω ΣΔΙΤ λόγω των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων που δημιουργούνται;

(Αριθμ. Βιβλ. Επερ. 34, Επικ. 25, ημερ. καταθ. 9-4-2013)

Αθήνα, 25 Απριλίου 2013

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ - ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ι. ΜΕΪΜΑΡΑΚΗΣ